

Evaluering af skoleforløb 2018

I løbet af 2018 har 100% FREMMED? haft besøg af 36 skoler og gennemført 69 skoleforløb af 1-3 timers workshops. Herunder har **repræsentanter fra 25 skoler og i alt 26 skolelærere** svaret på 100% FREMMED?'s spørgeskemaundersøgelse. Det svarer til at 69,4% af skolerne, der har deltaget i 100% FREMMED?'s skoleforløb er repræsenteret ved denne spørgeskemaundersøgelse, samt **ca. 650 skoleelever** ud af 1725 elever (med præmissen om, at hver skolelærer evaluerer en klasse, med ca. 25 elever i hver klasse).

Formål med skoleforløb

Formålet med 100% FREMMED?'s skoleforløb er at give de danske folkeskoleelever ny viden omkring en endnu udokumenteret del af den danske historie. Derudover søger vi med vores workshops/skoleforløb at skabe en større rummelighed og forståelse hos eleverne omkring flygtninge, andre kulturer, nationaliteter, etniciteter, samt at sætte spørgsmålstejn ved hele fremmedhed/danskheds debatten. Alt dette kombineret med et fokus på fortolkningsredskaber og skabe en større viden om fotokunst og dokumentarisk kunstformidling.

Formål med spørgeskemaundersøgelsen

Vi ønsker på baggrund af ovenstående formål, at evaluere elevernes udbytte af skoleforløbet og få feedback og forslag til at forbedre og udvikle projektet i 2019.

Vi ønsker derfor at evaluere:

- Elevernes oplevelse, engagement og udbytte af skoleforløbet
 - Makro niveau: herunder elevernes samfundsfaglig viden om flygtninge, deres empati og forståelse for flygtninge, andre kulturer, nationaliteter og etniciteter – som kan knyttes til skoleforløbenes formålsbeskrivelse (deduktiv metode).
 - Mikro niveau: herunder elevernes forståelse for egen identitet og forståelse af andres identitet i klassen (undersøgende metode).
- Skoleforløbets faglighed
- Skoleforløbets undervisningsmateriale
- Potentialer for 100% FREMMED? skoleforløb fremover

Spørgeskemaets grundlag

I dette spørgeskema svarer skolelærerne *på vegne* af eleverne. Man kan argumentere for, at denne repræsentation ikke afspejler elevernes reelle oplevelse og at lærernes svar i høj grad er farvet af deres egen oplevelse af skoleforløbet.

Derfor har vi i spørgeskemaundersøgelsen både spurgt ind til lærernes perspektiv på elevernes oplevelse og ind til lærernes perspektiv på deres egen oplevelse af skoleforløbet, for at se om der er en variation i svarene. I svarresultaterne ses en lille variation; at skolelærerne generelt er mere positive end, hvad de tror eleverne har været (spørg. 4,14, bilag 3). Dette tyder på, at lærerne har taget specifik højde for elevernes synsvinkel, som repræsentant for eleverne, men stadig er overvejende positive omkring både egen og elevernes oplevelse af skoleforløbet.

Derudover har skoleforløbene fordelt sig over et helt år. Dvs. at nogle af skolelærerne for nyligt har afsluttet skoleforløbet og måske stadig arbejder med temaet i skolerne, mens andre for længst har afsluttet forløbet. Dette kan måske påvirke lærernes svar i forhold til deres villighed til at arbejde videre med temaet fremover, da nogle for længst har afsluttet temaet. På den anden side, giver spørgeskemaundersøgelsen et

billede af, om lærerne rent faktisk *har* arbejdet videre med temaet over tid. Spørgeskemaet tager altså ikke højde for *hvornår* på året, workshoppen blev afholdt. Spørgeskemaundersøgelsen danner i stedet et samlet helhedsbillede af hele året og tager derfor ikke højde for udviklingen af skoleforløbets kvalitet over tid, men tegner et generelt billede.

3.1 Elevernes oplevelse, engagement og udbytte af skoleforløbet

Dette afsnit omhandler skoleelevernes oplevelse af skoleforløbet, herunder elevernes generelle oplevelse af skoleforløbet samt skoleforløbets delelementer, såsom øvelser, undervisere og personlige fortællinger i workshoppen.

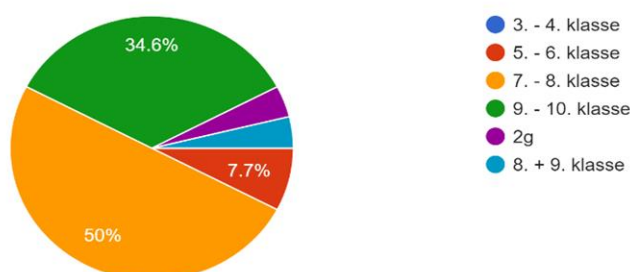
3.1.1 Hvem er eleverne?

De skolelærere, der har svaret på spørgeskemaet, evaluerer primært elever **fra 7.-10. klassetrin**, dvs. at **84,6%** af skolelærerne evaluerer klassetrin mellem 7.-10. klasse, svarende til 23 ud af 26 skolelærere. Ingen skolelærere evaluerer dog 3.-4. klassetrin i spørgeskemaundersøgelsen (0%), hvilket gennemsnitligt har udgjort 12% i skoleforløbene i 2018 (se nedenstående figurer).

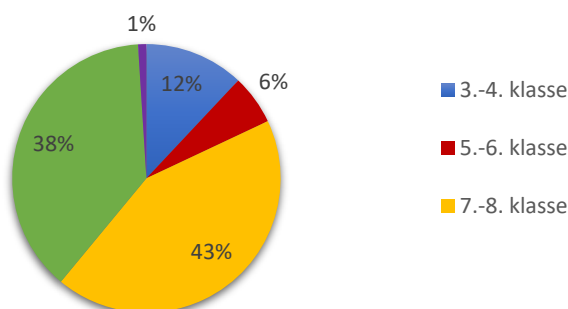
Man kan derfor tage højde for, at de mindre klassetrin (3.-4. klasse) ikke er repræsenteret i svarresultaterne fra lærerne, og at disse elever evt. kunne have en anden opfattelse af skoleforløbet. Dvs. at følgende evaluering i høj grad repræsenterer de ældre klassetrins perspektiv på skoleforløbet.

Hvilket klassetrin går de eleverne på, der deltog i 100% Fremmeds skoleforløb?

26 responses

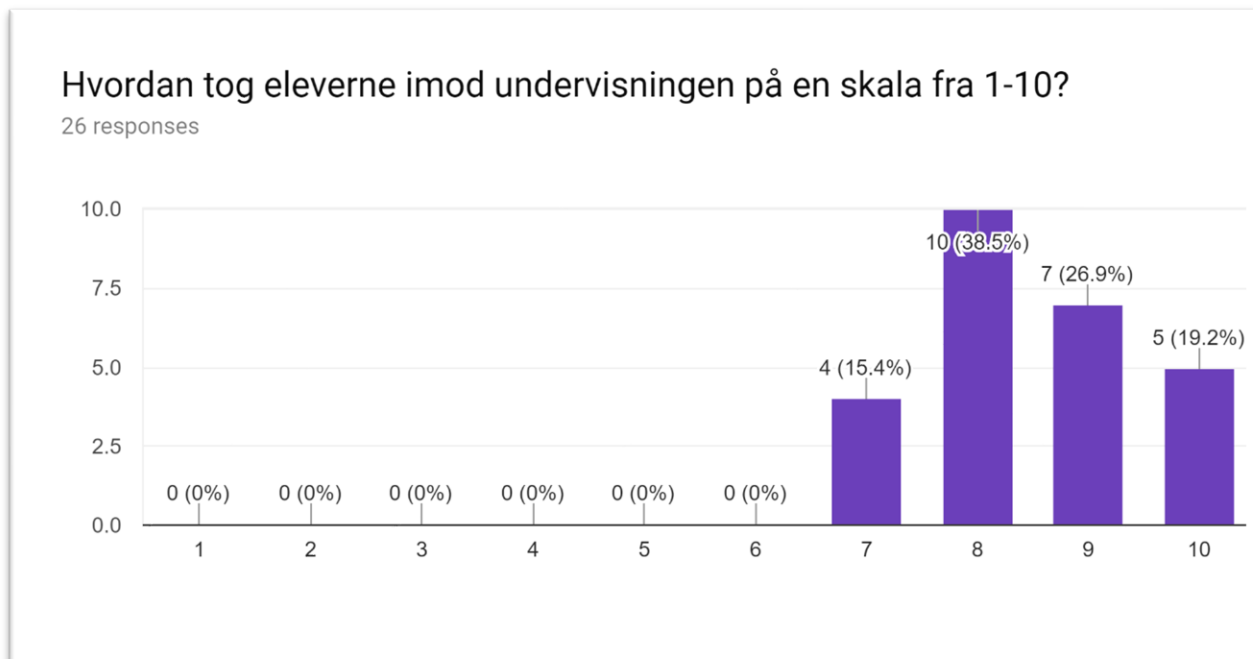

Skoleforløb 2018: Klassefordeling

Øverste figur viser spørgeskemaundersøgelsen og nederste figur viser klassefordeling i hele 2018 (grøn farve: 9.-10. klasse).

3.1.2 Elevernes generelle oplevelse af undervisningen

Hvordan tog eleverne imod undervisningen på en skala fra 1-10 - 1: Meget negativt – 10: Meget positivt, svar fra 26 skolelærere.

Generelt har eleverne, ifølge skolelærerne, taget rigtig positivt imod skoleforløbet (se ovenstående figur). 19,2% af skolelærerne oplever, at deres elever tog *meget positivt* imod skoleforløbet, svarende til den højeste score (10 på 10trinsskalaen).

Én skolelærer fremhæver specifikt, at skoleforløbet især var en rigtig god oplevelse for de tosprogede elever (spørg. 5, bilag 3). Ingen af skolelærerne (valgfrit svarfelt), fremhæver at eleverne havde nogle direkte negative oplevelser i forhold til skoleforløbet (spørg. 5, bilag 3), hvilket stemmer overens med skolelærernes positive respons.

3.1.3 Skoleforløbets delelementer

- **Personlige fortællinger: 100% af skolelærerne (ud af 24 svar), mener at deltagernes personlige flygtningehistorie var inspirerende eller meget inspirerende for eleverne** (spørg. 18, bilag 3). 7 skolelærere (valgfrit svarfelt) fremhæver yderligere specielt flygtningenes personlige fortælling i skoleforløbet, som en særlig positiv oplevelse for eleverne (spørg. 5, bilag 3). Ligeledes nævner 10 skolelærere (valgfrit svarfelt) deltagernes personlige historie, som det element, der fungerede bedst i hele skoleforløbet, ud fra deres vurdering af skoleforløbet (spørg. 19, bilag 3).

Citater fra lærerne omkring de personlige fortællinger i skoleforløbet:

”Det gik op for dem [eleverne], at det drejer sig om virkelige mennesker – altså positivt”

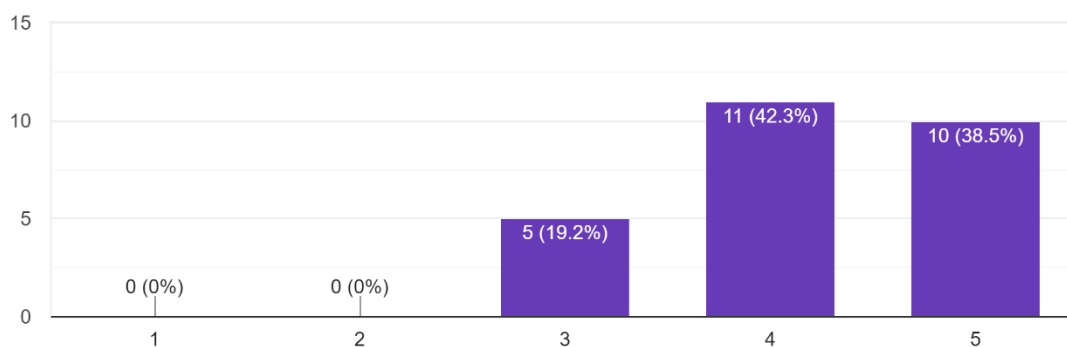
”De [eleverne] synes, at det var enormt spændende, at høre en flygtnings personlige fortælling og de kunne få lov til at spørge om ting og høre hendes oplevelse af at ankomme til Danmark på godt og ondt”

”Det var flygtningens egen historie, som optog dem [eleverne] rigtig meget”

- Underviser/formidlere: Én respondent fremhæver ligeledes, at underviseren var god til at skabe dialog hos eleverne (spørg. 5, bilag 3). Dette suppleres af 22 ud af 26 respondenter (85%), der svarer at formidlerne (både underviser og deltager fra udstillingen) i høj grad (skala 4 og 5 ud af 5), formåede at engagere og motivere eleverne til at deltage aktivt i skoleforløbet (spørg. 6, bilag 3).

I hvor høj grad formåede 100% Fremmed? - formidlerne at engagere og motivere eleverne til at deltage aktivt i undervisningen?

26 responses

Figur: (1: Eleverne var overhovedet ikke engagerede – 5: Eleverne var meget engagerede).

- Øvelserne i workshoppen: **71% af skolelærerne mener, at øvelserne var inspirerende eller meget inspirerende for eleverne** (ud af de 71%, mener 9,5%, at de er *meget inspirerende* for eleverne. 9,5% mener samtidig at øvelserne er *mindre inspirerende* for eleverne (spørg. 18, bilag 3).

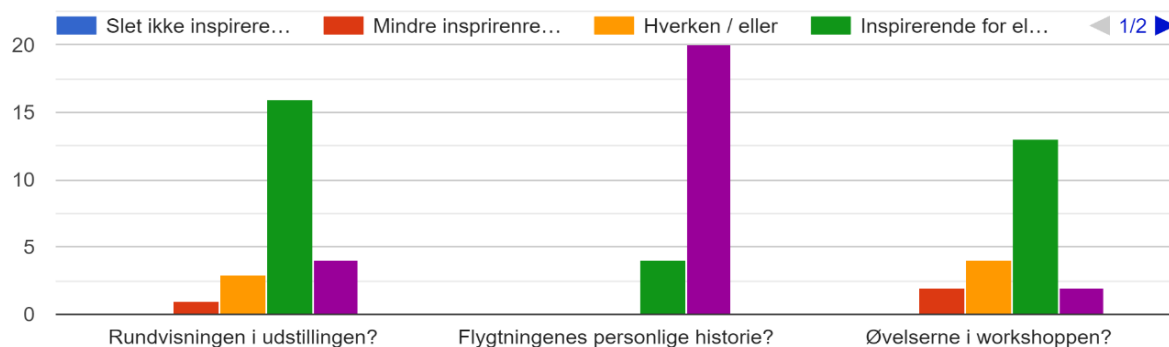
Særlig positive elementer i workshoppen: (spørg. 19, bilag 3)

- At eleverne skulle finde og diskutere bestemte billeder og snakke ud fra dem.

Hvad kunne gøres bedre: (spørg. 20, bilag 3)

- Afkorte fremlæggelser, så ikke alle elever skal høre alles fremlæggelser (evt. fremlægge i små grupper)
- At have slides (noget visuelt) til at understøtte oplægget
- Gøre øvelserne mindre ensformige
- Evt. inddrage elevernes egne fortællinger i workshoppen

Hvordan vurderer I ...?

Lilla: Meget inspirerende for eleverne

3.1.4 Elevernes udbytte på makro-niveau

I forhold til elevernes udbytte og læring i relation til de mere samfundsmæssige udadrettede temaer (som her samles under betegnelsen makro-niveau), har eleverne i høj grad fået et stort udbytte ifølge skolelærernes svarresultater (spørg. 7, bilag 3). Elevernes udbytte stemmer således overens med projektets formål (se længere oppe).

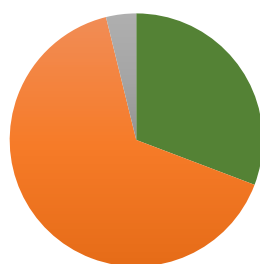
Det drejer sig i høj grad om at:

- At eleverne har fået flere nuancer på det at være fremmed
- At eleverne har fået større viden om flygtninge generelt
- At eleverne har fået større forståelse for andre kulturer/nationaliteter/ethniciteter

○ Eleverne har fået flere nuancer på det at være fremmed:

I alt er 96% af skolelærerne i *høj grad* eller i *meget høj grad* enige i at eleverne har fået flere nuancer på det at være fremmed (65%: i *høj grad*/31%: i *meget høj grad* – spørg. 7, bilag 3). Til sammenligning er der **78%** af skolelærerne, der i *meget høj grad* eller i *høj grad* mener, at eleverne

Eleverne har fået flere nuancer på det at være fremmed

■ I meget høj grad ■ I høj grad ■ Hverken/ eller ■ I mindre grad ■ Slet ikke

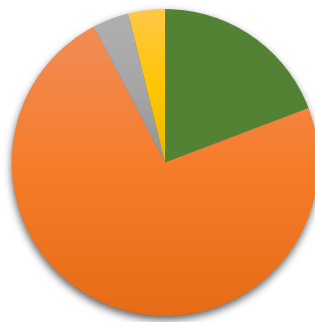
har fået flere nuancer på det at være dansk, hvilket kan ses i forbindelse med projektets formål om at sætte spørgsmålstejn ved hele fremmedhed/danskheds debatten.

○ **Eleverne har fået større viden om flygtninge generelt:**

Hele **92%** af skolelærerne, mener i *meget høj grad* eller i *høj grad*, at eleverne har fået større viden om flygtninge generelt (19%: i meget høj grad/73%: i høj grad). 19 procentpoint færre mener, at eleverne i høj grad/i meget høj grad, har fået større samfundsfaglig viden inden for flygtningeområdet. Dette kan således tyde på, at eleverne har fået større "humanistisk" viden og udbytte (understøttes af spørg. 5, bilag 3), frem for mere samfundsrettet viden om den samfundsmæssig kontekst f.eks. - på trods af, at hele 65% af eleverne, der repræsenteres i spørgeskemaundersøgelsen, har deltaget i samfundsfag under skoleforløbet.

Hele 81% af skolelærerne, mener ligeledes, at der kunne være behov for en temauge, med 100% FREMMED? i fremtiden, for at opnå større samfundsfaglig viden hos eleverne (spørg. 23, bilag 3). Man kunne således fremadrettet have mere fokus på den samfundsfaglige viden omkring flygtninge, som vi uddyber i afsnit 3.4.

Eleverne har fået større viden om flygtninge generelt

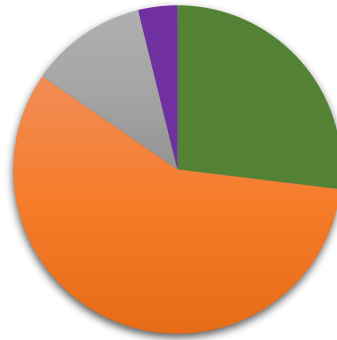
■ I meget høj grad ■ I høj grad ■ Hverken/ eller ■ I mindre grad ■ Slet ikke

○ **Eleverne har fået større forståelse for andre kulturer/nationaliteter/etniciteter:**

85% af skolelærerne mener, at eleverne i *meget høj grad* eller i *høj grad* har fået større forståelse for andre kulturer mm. (27%: I meget høj grad/58%: i høj grad). Dette understøttes af, at 77% af skolelærerne ligeledes mener, at eleverne i *høj grad* eller i *meget høj grad* har fået en større grad af empati for andre mennesker ved at deltage i skoleforløbet.

At eleverne ikke i lige så høj grad har implementeret denne forståelse og empati for andre på et klasse-niveau (mikroniveau) forklares i afsnit 3.1.5, hvorfor empati for andre mennesker i denne sammenhæng, i særdeleshed kan forstås som empati for andre kulturer, nationaliteter og etniciteter på et makro-niveau.

Eleverne har fået større forståelse for andre kulturer/nationaliteter/etniciteter

■ I meget høj grad ■ I høj grad ■ Hverken/ eller ■ I mindre grad ■ Slet ikke ■ Ved ikke

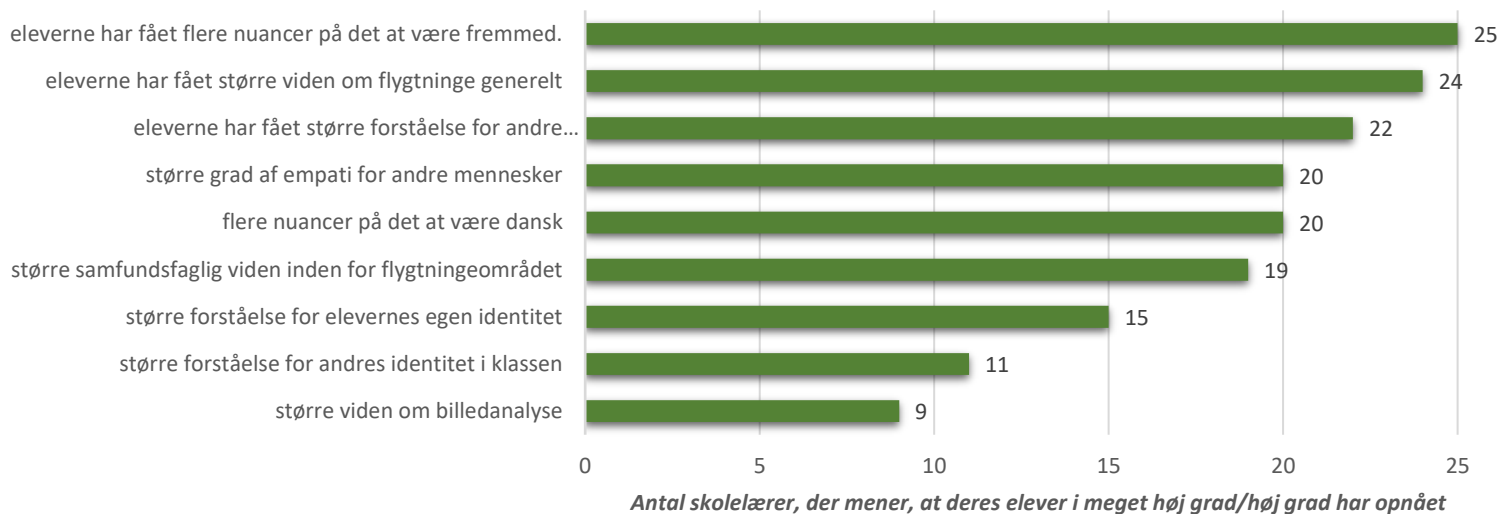
3.1.5 Skal billedanalyse fylde mere i skoleforløbet?

100% FREMMED's ønske om at skabe større viden om fotokunst og dokumentarisk kunstformidling/billedanalyse (se projektets formål) – er i mindre grad blevet opfyldt i 2018. At skabe større viden om billedanalyse hos eleverne er således det, der står svagest i forhold til elevernes udbytte af 100% FREMMED's skoleforløb, ifølge lærerne (se figur nedenunder). Dette skyldes ikke mindst, at de fleste lærere har valgt skoleforløbet i dansk og samfundsfag frem for billedkunst (kun 19% i spørgeskemaundersøgelsen, har haft skoleforløb i billedkunst).

Man kan fremadrettet evt. forestille sig at integrere billedanalyse som en del af danskfaget eller specifikt målrette projektet mere mod billedkunstlærere i skolerne.

Dog mener under halvdelen af skolelærerne (46% - spørg. 23, bilag 3), at der er behov for en temauge med 100% FREMMED?, hvor de sætter fokus på at udvikle et større kendskab til billedanalyse/fortolkning. Dette svar kan hænge sammen med, at der ikke er mange billedkunstlærere, der har svaret på spørgeskemaet, hvorfor dansk- og samfundsfaglærer ikke i lige så høj grad anser, at der er behov for at udvikle større kendskab til billedanalyse/fortolkning inden for deres fag. Dog mener 77% af lærerne godt, at en temauge med 100% *i høj grad* eller *i meget høj grad* kunne opfylde læringsmålene inden for billedkunst (spørg. 24, bilag 3).

Mine elever har i meget høj grad/i høj grad opnået:

3.1.6 Elevernes udbytte på mikro-niveau:

I forhold til et klasse og individ-niveau er det interessant, at elevernes forståelse for andre kulturer og deres empati for andre mennesker, ifølge skolelærerne, ikke i lige så høj grad forplanter sig til et mikroniveau - dvs. at eleverne ikke i lige så høj grad får en større forståelse for andres identitet i klassen eller får en forståelse for egen identitet. Der er dog stadig 35% af skolelærerne, der mener, at 100% FREMMED?s skoleforløb *i høj grad* har givet eleverne en større forståelse for andres identitet i klassen, samt 8%, der i meget høj grad mener dette = i alt 42%. 50% forholder sig neutralt til dette spørgsmål og 8% svarer at eleverne *i mindre grad* har opnået dette (spørg. 7, bilag 3).

Det er således ikke sådan, at elevernes udbytte på mikroniveau i skoleklasserne *slet ikke* gør sig gældende i 100% FREMMED?s skoleforløb – det er blot en lavere procentdel end elevernes udbytte på et mere udadrettet makro-niveau, som beskrevet i afsnit 3.1.4.

- Er der brug for et større fokus på individ- og klasseniveau i skoleforløbet?

Man kan argumentere for at et såkaldt mikro-niveau, hvor eleverne kan bruge deres viden og empati for andre kulturer, i deres egen klasse, ikke har været et formålsrettet fokus for 100% FREMMED?s skoleforløb. Derfor kan man evaluere, at det således kun er et plus, at dette fokus overhovedet forplanter sig hos eleverne, ifølge skolelærerne.

På den anden side, mener 81% af skolelærerne, at der ligefrem *i meget høj grad* eller *i høj grad* er behov for en temauge, med 100%s skoleforløb, i forhold til at udvikle en større selvforståelse hos eleverne (spørg. 23, bilag 3). Således bliver det interessant ikke kun at forstå fremmedhed, som det at forstå og have empati for "de andre", men også at kunne integrere denne forståelse i forhold til egen identitet og andre i klassen. Dvs. kunne oversætte hele fremmedhedstemaet til sig selv og de mennesker, der er tæt på eleverne - og på den måde kunne forholde sig til andre menneskers identitet, som et generelt tema. Dette kan ses i sammenhæng med én af lærernes forslag om at inddrage elevernes egne fortællinger i workshoppen, som uddybes længere nede.

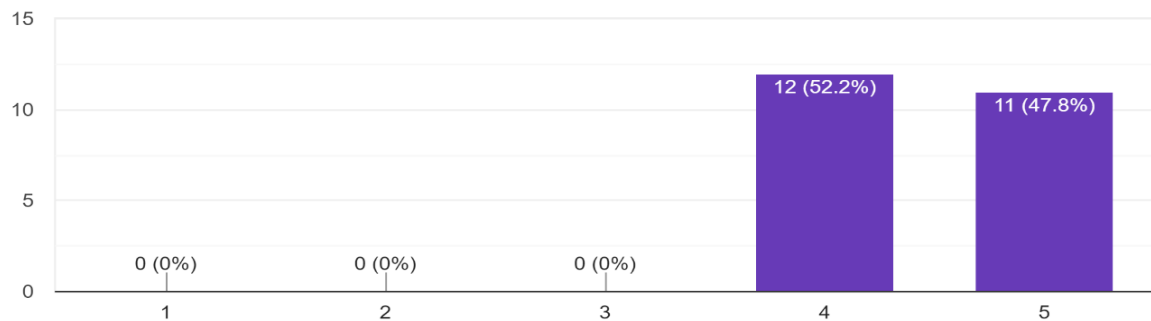
3.2 Skoleforløbets faglighed og længde

Dette afsnit omhandler skolelærernes vurdering af skoleforløbets faglighed og dets relevans for eleverne. Dette afsnit handler således om lærernes faglige bedømmelser.

3.2.1 Skoleforløbets faglighed og relevans for eleverne

Hvordan vurderer du workshoppens relevans for jeres elever?

23 responses

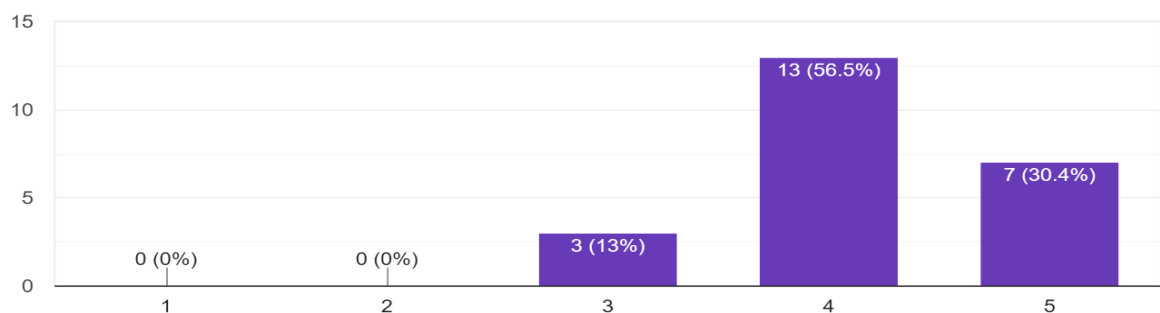

På en skala fra 1: Meget lav faglighed – 5: Meget høj faglighed

Generelt vurderer lærerne, at både faglighed og skoleforløbets relevans for eleverne er højt (se ovenstående/nedstående graf). De eneste forslag til faglige forbedringer fra lærerne, er at få mere baggrundsviden ved workshoppens oplæg i klassen, samt et ønske om at få flere faglige begreber knyttet til billedanalysen (spørg. 20, bilag 3).

Hvordan vurderer du workshoppens faglighed?

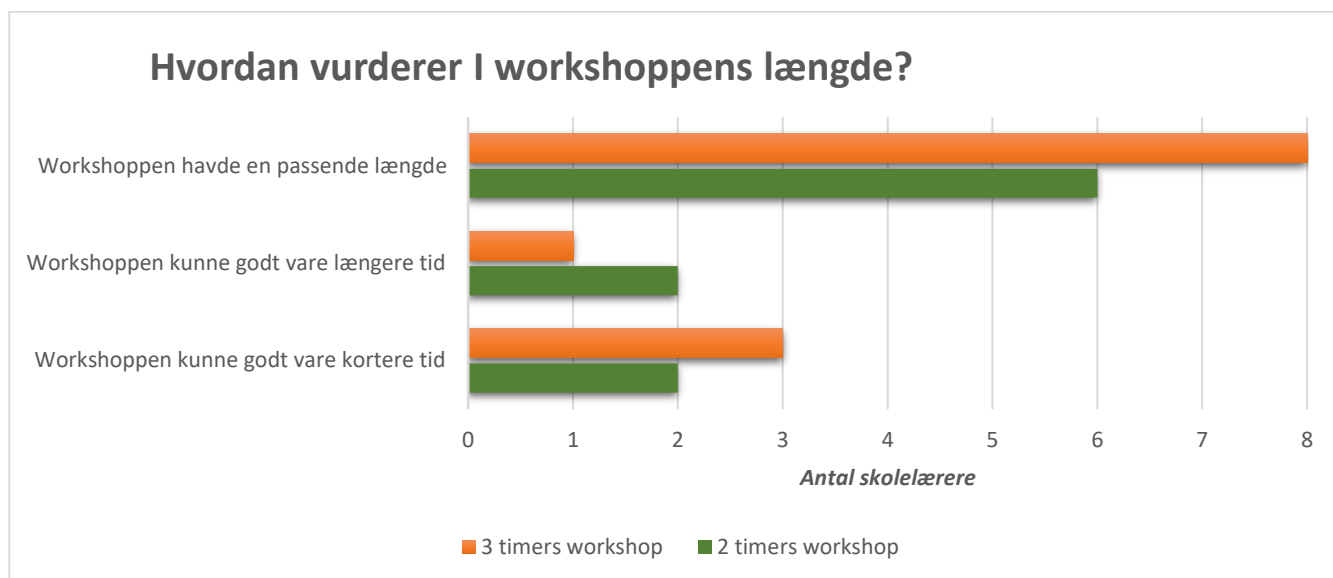
23 responses

På en skala fra 1: Slet ikke relevant – 5: Meget relevant

3.2.2 Skoleforløbets længde

Generelt mener 65% af skolelærerne, at workshoppen har en passende længde. 3 skolelærer mener, at 3-timer-workshoppen godt kunne vare kortere tid, samtidig med at 2 skolelærer mener, at 2-timer-workshoppen godt kunne vare længere tid. Således er der generelt tilfredshed med både 3- og 2 timer-workshoppen, hvorimod 1 time-workshoppen ikke er evalueret i denne undersøgelse.

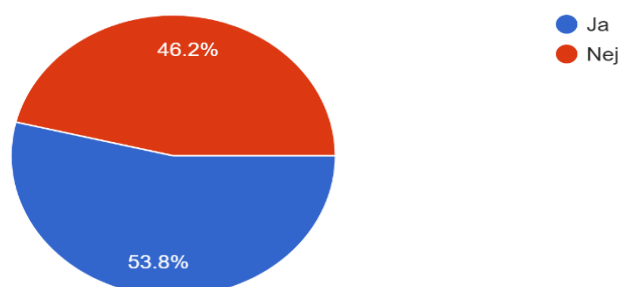
3.3) Skoleforløbets undervisningsmateriale

I dette afsnit har vi spurgt ind til det undervisningsmateriale, som skolelærerne kan finde på 100% FREMMED?s hjemmeside i dansk, samfundsfag og billedkunst, samt spurgt ind til den mini-udgave af udstillingen, som skolelærerne kunne få tilsendt efter endt skoleforløb.

I alt har **54%** af lærerne (14 skolelærer) gjort brug af undervisningsmaterialet efter 100% FREMMED?s skoleforløb, mens **46%** (12 skolelærere) ikke har gjort brug af materialet (spørg. 8, bilag 3). 4 ud af de 12 skolelærere, der ikke har gjort brug af undervisningsmaterialet, er dog stadig interesseret i emnet, da de enten ønsker at få tilsendt en miniudgave af udstillingens portrætter til skolen nu efter skoleforløbet, eller ønsker at vende tilbage til temaet på et senere tidspunkt. På den måde har hele **69%** af skolelærerne enten arbejdet videre med temaet eller kunne være interesseret i at arbejde videre med temaet på sigt. **45%** af alle skolelærerne ønsker ligeledes at få tilsendt en miniudgave af udstillingens portrætter til skolen, hvorfor der stadig er en fremadrettet interesse i temaet for lærere, der allerede har arbejdet med teamet (spørg. 13, bilag 3).

Gjorde I, som lærere, brug af undervisningsmaterialet efter 100%'s skoleforløb ?

26 responses

Af de 54% skolelærer, der har gjort brug af undervisningsmaterialet, har ca. halvdelen *i høj grad* gjort brug af materialet, mens den anden halvdel *i mindre grad* har gjort brug af undervisningsmaterialet. **Dvs. at ca. 25% af skolelærerne i høj grad har gjort brug af undervisningsmaterialet.** Undervisningsmaterialet er mest blevet brugt inden for danskfaget, dernæst samfundsfag og mindst i billedkunst (spørg. 9, bilag 3).

3.3.1 Positive elementer ved undervisningsmaterialet

- Undervisningsmaterialet har høj relevans for eleverne. **Alle 54%** af skolelærerne, der har gjort brug af undervisningsmaterialet, mener at det *i høj grad* eller *i meget høj grad* er relevant for eleverne. Dvs. **100%** af dem, der har gjort brug af undervisningsmaterialet (spørg. 9, bilag 3 - 12 skolelærer, mener *i høj grad*, at det er relevant for eleverne, og 3 skolelærer, mener *i meget høj grad* at undervisningsmaterialet er relevant for eleverne).
- Undervisningsmaterialet blev blandt andet brugt:
 - som et prøveprojekt op til 9. klasse projektexamen
 - som et forløb til at skrive erindringer
 - som en øvelse i at skrive en baggrundsartikel om den konflikt personen var frygtet fra
 - til at lave en udstilling med elevernes egen selvportrætter

Det siger lærerne:

Tak for en god kontakt – også efter workshoppen, hvor min klasse ønskede at arbejde videre og bruge 100% FREMMED?'s billeder, som en del af deres egen udstilling med selvportrætter.

Det er skønt med sådan en åbenhed for elevernes egen perspektiv og villighed til at dele materialet.

"Vi brugte 100% FREMMED? til inspiration for et projekt, som eleverne skulle lave som et prøveprojekt, inden de i 9. klasse skal til den rigtige projektexamen. Det var super godt og

gav dem masser af inspiration i mange retninger af at være fremmed, i forhold til mange vinkler”

”Jeg fik mine elever til at vælge et portræt fra miniudstillingen. De skulle skrive en baggrundsartikel ud fra billedet og de oplysninger, der stod bag på billedet. Det tvang dem til at sætte sig ind i den konflikt, der blev flygtet fra, samt i personen og sætte sig i deres sted som flygtning. Det fungerede vildt godt”

3.3.2 Hvordan kan undervisningsmaterialet blive bedre

- Gøre tilbuddet om miniudgaven af udstillingen klart for alle: 30% af skolelærerne fra spørgeskemaundersøgelsen fik tilsendt en miniudgave af udstillingen efter endt skoleforløb, mens 45% stadig ønsker at få tilsendt én efterfølgende. Der var blandt de 45% nogle skolelærere, der ikke kendte til tilbuddet, men som er interesserede i at arbejde videre med temaet (spørg. 13, bilag 3).
- Gøre undervisningsmaterialet mere enkelt/konkret med flere praktiske øvelser. Få skolelærer påpeger (spørg. 10, bilag 3), at undervisningsmaterialet godt kunne være mere enkelt og let at gå til. 22% (2 skolelærere), mener ligeledes, at miniversionen af udstillingen slet ikke var brugbar i forhold til det videre forløb på skolen. Dog mener de fleste skolelærere (80%), at undervisningsmaterialet var nemt at bruge (spørg. 9, bilag 3).

3.4 Potentialet for at fortsætte 100% FREMMED?s skoleforløb

Dette afsnit omhandler potentialet for at fortsætte og udvide 100% FREMMED?s skoleforløb fremover ved evt. at afholde en 100% FREMMED? temauge i samarbejde med skolelærerne. I den anledning, har vi spurgt ind til lærernes interesse og behov for en sådan temauge.

3.4.1 Interesse for en temauge blandt skolelærerne

23 ud af 26 skolelærere, er enten *interesseret* eller *måske interesseret* i en temauge med 100% FREMMED? Kun 3 ud af 26 lærere, er *ikke interesseret* i en temauge (spørg. 22, bilag 3).

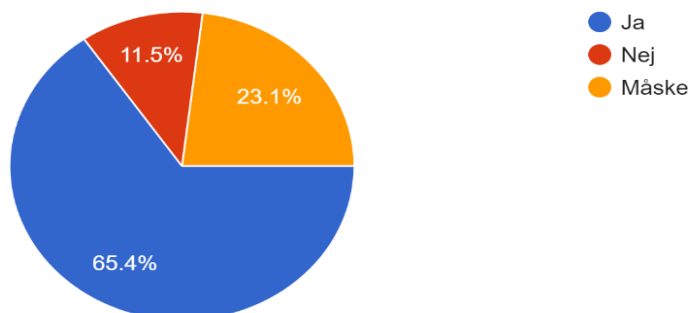
3 skolelærere, der umiddelbart ikke ønsker at arbejde videre med undervisningsmaterialet (spørg. 13, bilag 3), er dog åben over for en evt. temauge om emnet. **Dvs. at et tilbud om en temauge med 100% FREMMED?, kunne være et alternativ til de lærere, der ikke selv automatisk ville arbejde videre med emnet af sig selv.**

Omvendt er én af de tre lærere, der ikke er interesseret i en temauge, også én af dem, der allerede har arbejdet videre med undervisningsmaterialet på egen hånd og har lavet en mini-udstilling med skoleelevernes selvportrætter – dvs. én lærer, der allerede har afholdt egen ”temauge” om emnet.

Der er desuden bred enighed om, at en temauge i alle 3 fag (dansk, samfundsfag og billedkunst) i høj grad ville kunne opfylde skolernes læringsmål (spørg. 24, bilag 3).

Kunne I være interesseret i en temaugge omkring emnet?

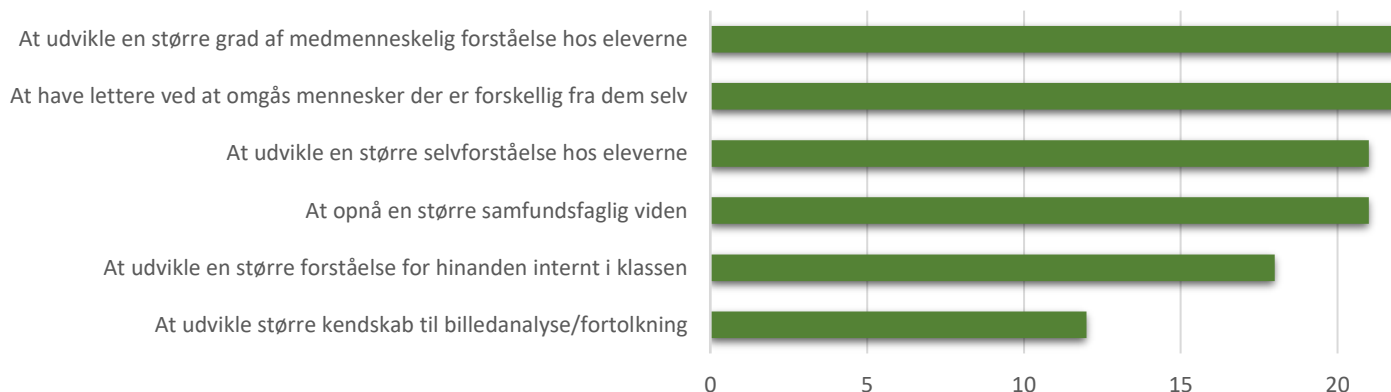
26 responses

3.4.2 Hvilke behov skulle en temaugge opfylde:

- 52% af skolelærerne mener, at der er et *meget stort behov* for en temaugge, der har særligt fokus på at **udvikle en større grad af medmenneskelig forståelse hos eleverne**.
- 48% af skolelærerne mener, at der er et *meget stort behov* for en temaugge, der har særligt fokus på, **at eleverne har lettere ved at omgås mennesker, der er forskellig fra dem selv**.
- 39% af skolelærerne mener, at der er et *meget stort behov* for en temaugge, der har særligt fokus på, **at opnå en større samfundsfaglig viden**. (spørg. 23, bilag 3)

Der er stort behov/meget stort behov for en temaugge i forhold til...

Antal skolelærere, der mener, at der er stort behov/meget stort behov for en temaugge, der lægger vægt på...

3.4.3 100% FREMMED?s temaug - videreudvikling af skoleforløb

På baggrund af hele spørgeskemaundersøgelsen; lærernes mening, ideer og behov om 100% FREMMED?s skoleforløb, kunne en potentiel fremtidig temaug specielt have følgende formål/delelementer:

Temaug 1)

Formål: **Styrke elevernes samfundsfaglig viden omkring flygtninge** (se behov afsnit 3.4.2).

Konkrete ideer: (lærernes ideer suppleret med egne ideer)

- **Årsag/Fortid:** Sætte fokus på de konflikter/lande, som har forårsaget flugt, hvor eleverne gruppevis arbejder med udstillingens portrætter og den samfundsmæssige årsag til deltagernes flugt fra hjemland.
- **Proces/Nu:** Sætte fokus på de danske omstændigheder og deltagernes proces som flygtning i Danmark. Arbejde med identitet og kulturmøder, forhold på asylcenter, faser i asylproceduren, den danske udlængelev, internationale konventioner mm.
- **Det fremtidige samfund:** Sætte fokus på, hvordan fremtidige samfundsmæssige udfordringer kan forårsage flugt. Evt. fokus på klimaflygtninge, i en tværfaglig temaug, mellem naturvidenskab, humanisme og samfundsfag. Herunder forstå sammenhængen mellem klimaforandringer og flygtninge og de udfordringer, der juridisk er ved at være klimaflygtning lige nu.

Temaug 2)

Formål: **Udvikle en større grad af medmenneskelig forståelse hos eleverne, samt udvikle elevernes egen selvforståelse på mikro-niveau** (se behov afsnit 3.4.2).

Konkrete ideer: (lærernes ideer suppleret med egne ideer)

Hvad vil det sige at være fremmed på et mikroniveau i hverdagen for skoleeleverne?

Mål: Sætte sig i den andens sted/få nye perspektiver på egne klassekammerater med afsæt i 100% FREMMED?s udstilling:

Denne temaug kunne blandt andet arbejde med elevernes egne selvportrætter/miniudstilling, hvor eleverne arbejder med, hvornår/hvordan/hvad, der gør, at man kan føle sig fremmed/dansk i hverdagen. Denne temaug kunne evt. være en tværfaglig temaug i dansk, billedkunst og samfundsfag, hvor man kunne arbejde med selvportrætter, selvbiografier identitet og rollespil, med fokus på, hvad det vil sige at "føle sig fremmed".

Dvs. at temaugen kunne sætte fokus på fremmedhed/identitet, som en konstrueret *følelse* eller en *handling* (hvad gør vi, når vi føler os fremmed), frem for en statisk "væren". Hvordan kan man både være fremmed og dansk, frem for at arbejde med stereotype kontraster. Hvordan kan en dansker være fremmed, og hvordan kan en fremmed være dansk? Alternativt kunne man spørge; hvordan kan man "føle sig hjemme", når man er på udebane og omvendt?

Hvor mange forskellige identiteter tager skoleeleverne på sig hver dag? Hvem er de i skolen, der hjemme, i fritiden osv. og hvilke identiteter vælger de at vise andre, og hvilke identitetslag er ikke repræsenteret i elevens selvportræt? Således kunne eleverne lave deres egen procent-oversigt over, hvor mange procent, hver af deres identificerede identitetslag fylder i deres hverdag.

- **En specifik opgave** kunne være, at en skoleelev skulle præsentere eller lave et portræt af sin sidemand, hvor han/hun skulle fremhæve de positive aspekter ved hans/hendes klassekammerat. Skoleeleven skulle derfor først interviewe sin klassekammerat, to og to, og på baggrund af dette interview præsentere sin sidemand (dette tvinger eleven til at sætte sig i sin klassekammerats

sted/synsvinkel). Eleverne kunne eventuelt først øve sig med selve udstillingens billeder, hvor de i grupper vælger et billede, som de skal præsentere.